Ojitusta koskeva erimielisyys

RAKYMPLK 21.10.2026 § 63
1965/11.02.00.01/2025

Joensuun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisella on ratkaistavana vesilain 5 luvun 5 §:n mukainen ojitusta koskeva erimielisyys. Hakemus on tullut vireille 29.10.2025. Asiaan hakee ratkaisua tilan Suhmura 167–409–7–24 omistaja. Erimielisyys koskee Suhmura tilan vesien johtamista eteenpäin tekemällä ojitus tilalle Suokumpu 167–409–7–35. Tilan Suokumpu omistaja vastustaa ojituksen tekemistä.

Hakija on toimittanut Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle metsäojitusilmoituksen 12.3.2025. Tilan Suokumpu omistaja on vaihtunut 19.8.2025. Tilan Suokumpu nykyisen omistajan vastustuksen vuoksi alkuperäistä metsäojituksen suunnitelmaa on muutettu siten, että ojan (ac) pohjoisosa on poistettu 29.10.2025 päivätystä suunnitelmasta. Ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavana on ojitusilmoituksen mukainen ojitus tilalla Suokumpu, joka käsittää ojitusilmoituksen ojat Ad ja Ac (ojakartta päätöksen liitteenä).

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Metsäkeskukselta. Hakemuksesta on kuultu tilan Suokumpu omistajaa. Suokumpu tilan omistaja antoi hakemuksesta muistutuksen. Hakija on antanut muistutukseen sekä annettuihin lausuntoihin selityksen.

Kohteessa on tehty tarkastus 6.5.2026. Tarkastuksesta on laadittu tarkastuskertomus. Tarkastuksen jälkeen Metsäkeskukselta on pyydetty tarkentavaa lausuntoa asiaan.

29.6.2026 kohteessa pidettiin katselmus, johon osallistui ympäristönsuojelutarkastaja ja rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsenistään nimeämä katselmusryhmä. Katselmuksesta on laadittu pöytäkirja.

Vesilain 5 luvun 5 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä 3 §:n nojalla lupaa tai jota ei käsitellä 4 §:n mukaan ojitustoimituksessa, ja joka aiheutuu:

1. ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityisen tien poikki;
2. ojan suunnan muuttamisesta;
3. veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon; tai
4. muusta vastaavasta syystä.
5. Erimielisyyttä koskevan asian käsittelyyn sovelletaan soveltuvin osin, mitä 11 luvussa säädetään hakemusmenettelystä.

Vesilain 5 luvun 9 §:n mukaan, mikäli ojittamisesta toisen alueella ei sovita, hyödynsaajalle voidaan antaa oikeus:

1. johtaa vettä toisen ojaan;
2. tehdä oja taikka ojitusta varten tarpeellinen suojapenger tai pumppuasema toisen alueelle; tai
3. ryhtyä puron tai noron perkaukseen toisen alueella.
4. Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus voidaan antaa, jos se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten. Oikeuden antamisesta päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, ellei ojitus edellytä Lupa- ja valvontaviraston lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä.

Päätöksen perustelut
Tilojen Suokumpu ja Suhmura eteläpuolella on metsälain 10 §:n mukainen vähäpuustoinen suo. Suomen metsäkeskuksen lausunnon mukaan ojituksen kuivattava vaikutus voisi ulottua metsälain 10 §:n mukaisen kohteen puolelle, mikäli ojitus toteutettaisiin lähempänä metsälakikohdetta kuin ojitusilmoituksessa on esitetty. Metsälain 10 §:n kohteen vuoksi ojitusta ei voida toteuttaa kiinteistön Suokumpu etelärajalle.

Vesilain 5 luvun 10 §:n mukaan toisen alueelle tehtävä oja on sijoitettava kiinteistön rajalle tai sellaiseen paikkaan, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Ojan sijoittumiseen vaikuttaa tilan eteläpuolella oleva metsäin 10 §:n mukainen kohde ja toisaalta Suokumpu tilan pohjoisosassa piha-alue ja kaivo.

Ojitusilmoituksen mukainen suunniteltu oja Ad halkaisee Suokumpu tilan avo-ojalla ja edellä mainituista syistä, tämä on ainoa mahdollinen sijoituspaikka ojalle.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan tilan Suokumpu alueelle ojaa ei voida sijoittaa siten, että haitat pystyttäisiin haitankärsijän näkökulmasta minimoimaan.

Ojitusilmoituksen mukaan oja Ad jatkuisi ojana Ac lähellä Suokumpu tilan rajaa. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että tämä osa ojituksesta pystyttäisiin toteuttamaan mahdollisimman vähän haittaa aiheuttaen kiinteistön omistajalle. Ojan Ac tekemisestä ei kuitenkaan ole hakijalle hyötyä tilan Suhmura kuivatukseen ilman ojan Ad tekemistä ja tästä syystä ympäristönsuojeluviranomainen ei katso tarkoituksenmukaiseksi antaa lupaa pelkästään ojan Ac tekemiselle.

Alueella järjestetyssä tarkastuksessa sekä katselmuksessa yhtenä vaihtoehtona tarkasteltiin ojan putkittamista. Ympäristönsuojeluviranomainen on arvioinut ojan putkittamista ja katsoo ettei se ole toteuttamiskelpoinen vaihtoehto turvemaisella alueella. Putkiojan kunnossapito olisi oletettavasti hankalaa ja putkiojan tukkeutuminen voisi vain pahentaa tilan Suhmura vettymistä. Hakija ei myöskään itse pitänyt putkittamista kannatettavana vaihtoehtona. Näistä syistä ympäristönsuojeluviranomainen ei anna määräystä ojituksen järjestämisestä putkittamalla oja.

Hakija perustelee ojituksen tarvetta antamassaan selityksessä. Hakijan mukaan suunniteltu ojitus on välttämätön tilan Suhmura puuston kasvun turvaamiseksi. Alueella on tehty uudistushakkuu, minkä seurauksena puuston haihduttava vaikutus on hävinnyt ja veden pinta tulee nousemaan. Hakija tuo selityksessään esille metsälain mukaisen uudistamisvelvoitteen, jonka yhteydessä on järjestettävä tarvittaessa vesitalous.

Ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt asiantuntijanäkemystä Joensuun kaupungin metsäpuolelta, josta on käyty tutustumassa hakkuualueeseen Suhmura tilalla 29.9.2026. Hakkuualueen vedet valuvat luontaisesti myös vähäpuustoisen suon suuntaan. Metsäasiantuntijoiden näkemyksen mukaan hakkuualue ei ollut erityisen märkä ja taimikonperustamisen voisi turvata käyttäen kuivemmilla alueella mätästystä ja kosteammissa kohdissa naveromätästystä maanmuokkausmenetelmänä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antamassaan lausunnossa nostanut esille sen, että edellytyksenä käyttöoikeuden perustamiselle ensinnäkin on, että se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten. Tarkoituksenmukaisuudessa ei ole kyse itse kuivatushankkeen tarkoituksenmukaisuudesta, vaan siitä, onko toisen aluetta käyttävä

ojitusrasite tarkoituksenmukainen keino tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja suhteessa muihin tavoitteen toteuttamiskeinoihin.

Ottaen metsäasiantuntijoiden näkemyksen ja hakkuualueen nykytilan huomioon, ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että uuden taimikon kasvu alueelle voidaan turvata ilman ojituksen tekemistä tilalle Suokumpu. Tästä syystä ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että vesilain 5 luvun 9:2 §:n mukainen tarkoituksenmukaisuuden edellytys ojitettaessa toisen alueelle ei täyty.

Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että hakijan olisi tullut ottaa ennen uudistushakkuun suorittamista huomioon se, että suunnitellulle ojitukselle tilalle Suokumpu ei ollut maanomistajan eikä ympäristönsuojeluviranomaisen antamaa lupaa.

Ojitusilmoitus, hakemukseen saapuneet lausunnot, muistutus, selitys sekä tarkastuskertomus ja katselmuksen pöytäkirja ovat päätöksen oheismateriaalina.

Tästä päätöksestä peritään hakijalta ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 7 §:n mukaisesti puolet 3 §:n mukaisesta maksusta eli 280 euroa.

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja

Ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus:
Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää,

että hakijalle ei anneta lupaa tehdä ojitusta tilalle Suokumpu 167–409–7–35.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

Keskustelun aikana Hannu Holopainen teki poikkeavan ehdotuksen, että ojituslupa myönnetään. Ehdotus raukesi kannattamattomana.